

prosince 1918 č. 64 Sb., kteréž přihlízejíc k převzetí území Čsl. republikou od býv. král. uherského, ponechává prozatímně církevní hodnostáře v úřadech s dosavadními požitky, vykonal jí-li slib poslušnosti Čsl. republice a uzná-li zmocněnec vlády, že jsou i jinak se své úkoly. Pokud jde o stránku teritoriální, úřad z této normy vycházel všim právem, neboť třeba norma zve se zákonem o mimořádných přechodných ustanoveních »na Slovensku«, vychází z ustanovení § 13 tohoto zák. zřejmě, že se vztahuje na celé ono území býv. království uherského, které vláda Čsl. republiky vezme do své správy, tedy — třeba zákon pochází z konce roku 1918 — i na území P. R. Věcně jest toliko na sporu, zda úřad této normy použil správně čili nic. Stížnost vytýká způsobu, jak úřad rozhodl, nezákonnost, namítajíc, že Theodor M. zastával službu svého úřadu i před vykonáním slibu, pročež prý měl právní nárok na platy za celou dobu vůbec. Tím stížnost tvrdí, že vykonání slibu věrnosti má zákonný účinek paksi i nazpět, takže umožňuje poskytnutí požitků již od počátku služby, po kterou byl Theodor M. ve výkonu svého úřadu ponechán. Toto mínění stížnosti jest mylné, neboť podle doslovného znění předpisu cit. § 2 teprv vykonání slibu činí přípustným, aby funkcionáři byli prozatímně ponecháni ve svých úřadech, a teprv vykonání slibu činí přípustným, aby takto byli ponecháni s dosavadními požitky. Požitky mohou jim tedy býti poskytnuty teprv ode dne složení slibu, a pokud byli i před složením slibu ve své funkci, může běžeti jen o faktický stav držení určitého místa, kterýžto stav ani co do právní povahy ani co do účinnosti nemůže se rovnati stavu prozatímního ponechání se státními požitky z dispozice čsl. státu. Proto úřad právem přiznal Theodoru M. požitky jen za dobu po vykonání slibu, a jest stížnost i v tomto uvedeném bodu bezdůvodná.

Pokud posléze stížnost brojí proti skutkovému předpokladu nař. rozhodnutí, že Theodor M. odepřel složení slib již v roce 1919, když jej složili jiní členové kapitoly, a tvrdí, že úřad nechtěl přijati slib od něho nabízený, míníc patrně, že slib dlužno pokládati za vykonaný v době, kdy se Theodor M. nabídl jej vykonati, jest taktéž bezdůvodná, neboť žal. úřad měl i pro skutkový předpoklad, že původně Theodor M. odepřel složení slib, dostatečný podklad ve zprávě úřadu, vůči jehož orgánu Theodor M. tak učinil.

Č. 4278.

Naturální pachtý (Podkarpatská Rus): Rozhodovají ve sporech o výši pachtovného podle zák. č. 68/1922 přísluší řádným soudům.

(Nález ze dne 30. prosince 1924 č. 19.797.)

Prejudikatura: Boh. 3925 adm.

Věc: Jan B. a spol. v M. proti zemědělskému referátu civilní správy Podkarpatské Rusi o pachtovné z najatých pozemků.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím potvrdil žal. úřad rozhodnutí pasterovního výboru v Berehově z 29. prosince 1922, jímž k žádosti st-lů ustanoveno ve smyslu zák. ze 17. února 1922 č. 68 Sb. z pozemků na Černém močálu u M. náležejících Bedřichu Sch., jichž st-lé během roku 1922 na základě cit. zákona užívali, nájemné na 138 Kč za 1 uh. jitro, ve kterémžto obnose zahrnuto je i čistění odvodňovacích kanálů.

Pojednáváje o stížnosti do rozhodnutí toho podané musil se nss zabývatí nejprve otázkou příslušnosti žal. úřadu k rozhodování o přítomné věci.

Jak ze spisů správních patrno, byl předmětem řízení, ukončeného nař. rozhodnutím, spor o výši úplaty, kterou měli dáti st-lé velkostatkáři Sch. za to, že v r. 1922 užívali pozemků jemu patřících a ležících v Podk. Rusi. Jaký byl právní titul, na jehož podkladě st-lé pozemků těch v r. 1922 užívali, ze spisů patrno není, praví se tu pouze, že užívali jich na základě zák. o naturálních pachttech, tedy zák. ze 17. února 1922 č. 68 Sb. Šlo tedy zřejmě o pozemky, jichž st-lé užívali na základě smlouvy ujednané před 28. červencem 1921 a podle níž byli povinni za užívání pozemků těch dáti druhé smluvní straně jako úplatu část naturálního výnosu. Podle § 7, odst. 1 cit. zák. pozbyly však všechny takovéto smlouvy platnosti dnem, kdy skončila hlavní sklizeň roku 1921, v důsledku čehož mohlo k pokračování v pachtu pozemků užívaných dosud na základě shora uvedených úmluv, dojíti jedině novou vzájemnou dohodou obou stran ať již výslovně nebo mlčky projevenou — nebo v důsledku oznámení učiněného podle § 7, odst. 2 cit. zák. dosavadním pachtýřem u příslušného okresního soudu.

K rozhodování o sporech, jakou úplatu povinen jest dáti pachtýř takovýchto pozemků vlastníku jejich, jsou však příslušny výhradně řádné soudy, a to v případě, kde došlo k nové vzájemné dohodě proto, že jde o nový poměr pachtovní rázu čistě soukromoprávního, na nějž se ustanovení §§ 1—5 cit. zák. nevztahují, poněvadž jimi upraven jest výhradně pachtovní poměr na hospodářský rok 1921, a v případě, kde vzešel nový pachtovní poměr na základě oznámení pachtýřova podle § 7, odst. 2 cit. zák. proto, že podle 7. odst. § 7 cit. zák. o sporných otázkách vznikajících z poměru pachtovního tímto § upraveného rozhodují soudy. Jest tedy zřejmo, že v žádném z těchto případů nebyly úřady správní příslušny rozhodovati o sporné otázce pachtovního, pročež slušelo nař. rozhodnutí, jež potvrdilo rozhodnutí vydané v I. stolici okresním pasterovním výborem, tedy úřadem nepřislušným, zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 4279.

S a m o s p r á v a o b e c n í: I. * K úhradě vyšších nákladů dle § 27 obecní finanční novely, může obec požadovati zvláštní příspěvek jen, když jest jisto, že tyto vyšší náklady jsou v příčinné spojitosti s existencí podniku. — II. * Nelze-li výši takových nákladů číselně přesně zjistiti, stanoví se tato podle poměru celkového počtu obyvatelstva dotčené obce k počtu zaměstnanců toho kterého závodu v obci bydlících. — III. * Pokus o dohodu o zvláštní příspěvek dle § 27 ob. fin. novely není procesní náležitostí, která by musela předcházeti stanovení pří-